

Zarządzenie Rektora 2/2003

z dnia 28.12.2023 roku Rektora Ireny Czyżewskiej w sprawie **zapewnienia dostępności w Wyższej Szkole Hotelarstwa i Gastronomii w Restrukturyzacji w Poznaniu.**

Na podstawie art. 23 ust. 1 i 2 pkt 2, art. 51 ust. 1 w związku z art. 11 ust. 1 pkt 6 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 574, z późn. zm.), art. 3 pkt 1 ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (t.j. Dz. U. z 2022, poz. 2240, z późn. zm.), art. 2 pkt 1 ustawy z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 82) **zarządza się**, co następuje:

§ 1 Postanowienia ogólne

1. Wyższa Szkoła Hotelarstwa i Gastronomii w Restrukturyzacji w Poznaniu dąży do zapewnienia wszystkim osobom, w tym osobom ze szczególnymi potrzebami, dostępność swoich zasobów i usług i stwarza warunki do pełnego udziału w życiu uczelni i społeczności akademickiej. W szczególności, Wyższa Szkoła Hotelarstwa i Gastronomii w Restrukturyzacji w Poznaniu dąży do zapewnienia wszystkim osobom z niepełnosprawnościami warunków do pełnego udziału w:
 - a. procesie przyjmowania na uczelnię w celu odbywania kształcenia,
 - b. kształceniu,
 - c. prowadzeniu działalności naukowej.
2. Zarządzenie określa zasady zapewnienia w Wyższej Szkole Hotelarstwa i Gastronomii w Restrukturyzacji w Poznaniu dostępności architektonicznej, informacyjno-komunikacyjnej oraz cyfrowej, zwanych dalej łącznie dostępnością w rozumieniu Ustawy z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (Dz.U. z 2022 r. poz. 2240) oraz Ustawy z dnia 9 marca 2023 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych – ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2023 r. poz. 82).

§ 2 Zakres

1. Niniejsze zarządzenie reguluje zapewnianie dostępności w następujących obszarach:
 - a. struktura organizacyjna dla celów zapewnienia dostępności
 - b. dostępność architektoniczna
 - c. dostępność cyfrowa
 - d. wsparcie edukacyjne, w tym technologie wspomagające
 - e. tworzenie i aktualizacja aktów prawa wewnętrznego (procedur)
 - f. szkolenia dotyczące dostępności i niepełnosprawności

§ 3 Definicje

Projekt „*Wyższa Szkoła Hotelarstwa i Gastronomii w Restrukturyzacji w Poznaniu - uczelnia dostępna*”

jest współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Europejskiego Funduszu Społecznego

Numer projektu: POWR.03.05.00-00-A046/21

Użyte w Zarządzeniu określenia oznaczają:

1. **Dostępność** – właściwość, pozwalająca osobom ze szczególnymi potrzebami, w tym osobom z niepełnosprawnościami, na korzystanie z środowiska fizycznego, transportu, budynków, technologii i systemów informacyjno-komunikacyjnych oraz innych urządzeń, towarów i usług na zasadzie równości z innymi osobami. Dostępność jest zapewniana co najmniej w zakresie określonym przez minimalne wymagania, o których mowa w art. 6 ustawy o dostępności, i jest wynikiem zastosowania projektowania uniwersalnego lub racjonalnego usprawnienia.
2. **Osoba ze szczególnymi potrzebami** – osoba, która ze względu na swoje cechy zewnętrzne lub wewnętrzne, albo ze względu na okoliczności, w których się znajduje, musi podjąć dodatkowe działania lub zastosować dodatkowe środki w celu przezwyciężenia bariery, aby uczestniczyć w różnych sferach życia na zasadzie równości z innymi osobami. Do osób ze szczególnymi potrzebami zalicza się osoby: z niepełnosprawnościami, w wieku senioralnym, z urazami, po wypadkach, w trakcie rehabilitacji, z ciężkim lub nieporęcznym bagażem, z (małymi) dziećmi, nisko- lub wysokorosłe.
3. **Projektowanie uniwersalne** – projektowanie produktów, środowiska, programów i usług w taki sposób, by były użyteczne dla wszystkich, w możliwie największym stopniu, bez potrzeby adaptacji lub specjalistycznego projektowania.
4. **Racjonalne usprawnienie** – konieczne i odpowiednie zmiany i dostosowania, nie nakładające nieproporcjonalnego lub nadmiernego obciążenia, w celu zapewnienia osobom ze szczególnymi potrzebami możliwości korzystania z wszelkich praw człowieka i podstawowych wolności oraz ich wykonywania na zasadzie równości z innymi osobami.
5. **Dostęp alternatywny** – udostępnienie środowiska fizycznego, transportu, technologii i systemów informacyjno-komunikacyjnych oraz towarów i usług itp. w inny sposób niż z uwzględnieniem uniwersalnego projektowania lub zastosowaniem racjonalnego usprawnienia. Zapewnienie dostępu alternatywnego może polegać w szczególności na:
 - a. zapewnieniu osobie ze szczególnymi potrzebami wsparcia innej osoby,
 - b. zapewnieniu wsparcia technicznego, w tym z wykorzystaniem innowacyjnych technologii,
 - c. wprowadzeniu takiej organizacji uczelni, która umożliwi realizację potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami, w niezbędnym dla takich osób zakresie.
6. **Obiekty** – budynki, przestrzeń publiczna, procedury ewakuacji, strony internetowe, aplikacje mobilne, dokumenty elektroniczne, procedury i metody komunikacji, procedury i metody informowania, dokumenty inne niż elektroniczne, technologie, transport, przedmioty przeznaczone do użytku przez osoby fizyczne, usługi (jak kształcenie, prowadzenie badań naukowych) oferowane przez uczelnię, które są konieczne dla prowadzenia przez osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym osoby z

- niepełnosprawnościami, niezależnego życia i pełnego uczestniczenia w życiu społecznym i gospodarczym, w tym w życiu uczelni i społeczności akademickiej.
7. Dostępność architektoniczna – dostępność w odniesieniu do obiektów architektonicznych takich jak budynki, przestrzenie publiczne, procedury ewakuacyjne. Oznacza w szczególności możliwość skorzystania z obiektów architektonicznych przez jak najszerszą grupę osób w możliwie największym stopniu. Minimalne wymagania dotyczące dostępności architektonicznej zostały określone w: Ustawie, ustawie z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j. Dz.U. z 2021 r. poz. 2351 z późn. zm.), ustawie z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (t.j. DzU z 2022 r. poz. 2057).
 8. Dostępność cyfrowa – dostępność w odniesieniu do obiektów cyfrowych takich jak strony internetowe, aplikacje mobilne, dokumenty elektroniczne. Oznacza w szczególności możliwość skorzystania z informacji cyfrowej przez jak najszerszą grupę osób w możliwie największym stopniu. Minimalne wymagania dotyczące dostępności cyfrowej zostały określone w: ustawie o dostępności cyfrowej, w szczególności w załączniku do tej ustawy – Wytycznych dla dostępności treści internetowych 2.1 (WCAG 2.1.).
 9. Dostępność informacyjno-komunikacyjna – dostępność odniesiona do obiektów informacyjno-komunikacyjnych takich jak procedury i metody komunikacji, procedury i metody informowania, technologie wspomagające wspierające komunikację, w tym słyszenie, informacja o zakresie działalności uczelni w formach dostępnych, dokumenty inne niż elektroniczne. Oznacza w szczególności możliwość skorzystania z informacji i komunikowania się przez jak najszerszą grupę osób w możliwie największym stopniu. Minimalne wymagania dotyczące dostępności informacyjno-komunikacyjnej zostały określone w ustawie o zapewnianiu dostępności i ustawie o języku migowym.
 10. Jednostka Uczelni – jednostka organizacyjna zgodnie z Regulaminem organizacyjnym uczelni.
 11. Technologie wspomagające (ang. assistive technologies) – specjalistyczne rozwiązania techniczne, sprzętowe lub programowe, które wspierają osoby ze szczególnymi potrzebami, w tym osoby z niepełnosprawnościami.
 12. Zamówienie publiczne – każda umowa odpłatna zawierana przez uczelnię jako Zamawiającego, której przedmiotem jest nabycie robót budowlanych, dostaw lub usług i która jest finansowana z udziałem środków publicznych.
 13. Inwestycja – tworzenie (budowa) nowego budynku bądź nadanie nowych funkcji użytkowych istniejącej nieruchomości, budynku lub lokalu.
 14. Remont – odtworzenie właściwości istniejącego obiektu / budynku / pomieszczenia.

§ 4 Koordynowanie dostępności

1. Jako jednostkę odpowiedzialną za koordynowanie dostępności w Wyższej Szkole Hotelarstwa i Gastronomii w Restrukturyzacji w Poznaniu powołuje się jednostkę ds. dostępności.

2. Na wniosek kierownika jednostki (Pełnomocnik Rektora ds. Dostępności) odpowiedzialnej za koordynowanie dostępności:
 - a. może zostać powołana osoba do pełnienia funkcji koordynatora ds. dostępności cyfrowej;
 - b. może zostać powołana osoba do pełnienia funkcji koordynatora ds. dostępności w pozostałych obszarach: dostępność architektoniczna, informacyjno-komunikacyjna i inne obszary dostępności;
 - c. mogą zostać powołani lub wyznaczeni specjaliści/specjalistki oraz eksperci/ekspertki w poszczególnych obszarach dostępności.
3. Zakres obowiązków w/w osób zostanie uregulowany w dokumentach dotyczących jej/ich powołania.
4. Jednostka w oparciu o w/w struktury zapewnia koordynowanie dostępności w Uczelni, w tym wspiera jednostki uczelni w realizacji ich zobowiązań dotyczących zapewnienia dostępności.
5. Zadania jednostki ds. dostępności w zakresie koordynowania dostępności szczegółowo określa wewnętrzny regulamin działania jednostki.

§ 5 Zapewnienie dostępności

1. Za zapewnienie dostępności odpowiadają jednostki uczelni w ramach swojego zakresu kompetencji.
2. W związku z zapewnieniem dostępności do zadań jednostek uczelni należą:
 - a. uwzględnianie perspektywy i potrzeb osób ze szczególnymi potrzebami w planowanej i realizowanej działalności, w tym w ramach kształcenia i prowadzenia badań naukowych, w szczególności uwzględnianie uniwersalnego projektowania i dostępności w programach kształcenia i jako przedmiotu badań naukowych, a także w realizacji inwestycji i remontów;
 - b. usuwanie barier i zapobieganie ich powstawaniu.
 - c. uwzględnianie uniwersalnego projektowania w celu zapewnienia dostępności, o ile to możliwe, lub racjonalnych usprawnień.

§ 6 Kompetencje jednostek w zakresie zapewnienia dostępności

1. Za zapewnienie dostępności architektonicznej odpowiada:
 - i. dla pomieszczeń uczelni – Rektor lub osoba wskazana przez Rektora – w porozumieniu z użytkownikami pomieszczeń;
 - ii. w zakresie ewakuacji z budynku – Rektor lub osoba wskazana przez Rektora w porozumieniu z użytkownikami budynku;
2. Za zapewnienie dostępności cyfrowej odpowiada:
 - i. w zakresie formy strony internetowej – Pełnomocnik Rektora ds. Dostępności lub powołany koordynator ds. dostępności cyfrowej;

- ii. w zakresie treści strony internetowej – administratorzy strony internetowej i osoby tworzące treść strony internetowej;
 - iii. aplikacje mobilne i oprogramowanie – pracownicy uczelni odpowiedzialni za daną aplikację mobilną albo oprogramowanie;
 - iv. w zakresie formy dokumentu elektronicznego – pracownicy uczelni odpowiedzialni za dany wzór dokumentu;
 - v. w zakresie treści dokumentu elektronicznego – pracownicy uczelni odpowiedzialni za treść dokumentu elektronicznego.
- b. w ramach dostępności informacyjno-komunikacyjnej:
- i. w zakresie komunikacji – jednostka uczelni, w której w ramach realizacji jej zadań prowadzona jest komunikacja;
 - ii. w zakresie instalacji środków technicznych do obsługi osób słabosłyszących, w szczególności pętli indukcyjnych, których celem jest wspomaganie słyszenia – użytkownicy danego pomieszczenia lub budynku;
 - iii. w zakresie zapewnienia na stronie internetowej uczelni informacji w formach dostępnych o zakresie jej działalności – Pełnomocnik Rektora ds. Dostępności.
 - iv. w zakresie zapewnienia na stronie internetowej Uczelni informacji o środkach wspierających komunikowanie się, o których mowa w Ustawie o języku migowym, formie zgłaszania chęci skorzystania ze świadczenia usług tłumacza PJM (polskiego języka migowego) i innych sposobach realizacji ustawy o języku migowym – jednostka ds. koordynowania dostępności;
- c. za zapewnienie dostępności zajęć dydaktycznych i działalności naukowej – jednostka uczelni odpowiedzialna za dany obszar, w szczególności osoby prowadzące zajęcia oraz osoby zarządzające procesami badawczymi;
- d. w ramach dostępności procesu zakupowego poprzez jej uwzględnienie w opisie przedmiotu zamówienia i w umowie zawieranej z wykonawcą – osoba odpowiedzialna za dany zakup;
- e. w ramach zapewnienia szkoleń i innych form podnoszenia kompetencji dotyczących dostępności, aspektów związanych z niepełnosprawnością – jednostka ds. dostępności;
- f. wsparcie edukacyjne i stosowanie technologii wspierających – doradca edukacyjny.
3. Dostępność w uczelni jest zapewniana przede wszystkim dzięki uwzględnianiu uniwersalnego projektowania.
4. Drugorzędny sposób zapewniania dostępności jest stosowanie racjonalnych usprawnień, w tym technologii wspomagających.

§ 7 Realizacja inwestycji i remontów

1. Uczelnia zapewnia Dostępność wszystkich realizowanych inwestycji i remontów.
2. Jednostka ds. dostępności akceptuje wszystkie Inwestycje i remonty budowlane i informatyczne na każdym etapie ich realizacji pod kątem dostępności.

3. Szczegóły określa osobne zarządzenie w sprawie dostępności inwestycji.

§ 8 Monitorowanie dostępności

1. Każda Jednostka Uczelni na bieżąco monitoruje dostępność w obszarach, które są do niej przypisane, oraz wykonuje czynności kontrolne w zakresie przeprowadzanych czynności monitorujących.
2. Monitorowanie i kontrola dostępności odbywa się poprzez:
 - a. wyznaczenie szczegółowych obszarów będących przedmiotem monitoringu (np. dostępność budynków)
 - b. ustalenie metod monitoringu
 - c. analiza zebranych danych
 - d. tworzenie rekomendacji na podstawie analizy zebranych danych
 - e. opracowanie sprawozdania z monitorowania dostępności, uwzględniającego rekomendacje.
3. Czynności monitorujące oraz czynności kontrolne wykonywane są zgodnie z wewnętrznymi procedurami uczelni.
4. Na podstawie zebranych informacji jednostka ds. koordynowania dostępności przygotowuje coroczne sprawozdanie dostępności uczelni w terminie do 31 marca danego roku za rok poprzedni.
5. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 4, stanowi podstawę do opracowania rekomendacji dotyczących dostępności uczelni, które następnie zostaną uwzględnione w planie poprawy dostępności uczelni.

§ 9. Zapewnianie dostępności w procedurach i aktach prawa wewnętrznego

1. Procedury i akty prawa wewnętrznego Wyższej Szkoły Hotelarstwa i Gastronomii w Restrukturyzacji w Poznaniu są tworzone lub aktualizowane z uwzględnieniem uniwersalnego projektowania oraz realizacji zasady pełnego uczestnictwa osób ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami, w życiu Uczelni i wspólnocie Uczelni – na zasadzie równości z innymi osobami, za wyjątkiem procedur neutralnych ze względu na dostępność.
2. Poprzez uwzględnienie zasad wskazanych w pkt.1, Uczelnia dąży do zagwarantowania wszystkim osobom, a zwłaszcza osobom ze szczególnymi potrzebami możliwości pełnego korzystania ze wszystkich praw człowieka i podstawowych wolności, w tym z prawa do: edukacji, prowadzenia działalności naukowej, pełnego uczestnictwa w życiu uczelni i wszystkich obszarach jej aktywności, a także z prawa do zatrudnienia.
3. Jednostka Uczelni odpowiedzialna za opracowanie lub aktualizację danego aktu prawa wewnętrznego odpowiada za jego dostępność, w tym za dostępność proponowanych rozwiązań, treści, formy, oraz uwzględnienie uniwersalnego projektowania.

4. Osoba wyznaczona w ramach uczelni konsultuje projekty procedur pod kątem dostępności i praw osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami
5. Przez dostępność procedury należy rozumieć, w szczególności:
 - a. opracowanie, przyjęcie i wdrożenie rozwiązań, schematów postępowania z uwzględnieniem uniwersalnego projektowania, zasad dostępności oraz szczególnych potrzeb zarówno bezpośrednich odbiorców i odbiorczyń procedury, jak i innych osób, które pozostają w zasięgu jej oddziaływania;
 - b. przygotowanie aktu prawa wewnętrznego i procedury w sposób dostępny cyfrowo i jej opublikowanie w formacie dostępnym.
6. Rektor zapewnia udział przedstawicieli jednostki odpowiedzialnej za koordynowanie dostępności w pracach zespołów opracowujących lub aktualizujących (zmieniających) akty normatywne lub inne dokumenty o strategicznym znaczeniu dla Uczelni.

§ 10. Szkolenia

1. Uczelnia zapewnia społeczności akademickiej szkolenia, warsztaty i inne formy podnoszenia kompetencji:
 - a. podnoszące świadomość niepełnosprawności, w tym funkcjonowania osób z niepełnosprawnościami w Uczelni i innych osób ze szczególnymi potrzebami oraz rozwiązań służących zapewnieniu im pełnego udziału we wszystkich sferach życia Uczelni na zasadzie równości z innymi osobami (szkolenia świadomościowe);
 - b. merytoryczne dotyczące dostępności, w tym uniwersalnego projektowania oraz praw osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami.
2. Szkolenia o wyżej wskazanej tematyce będą organizowane:
 - a. w szkoleniach wstępnych dla osób przyjętych na kształcenie i osób przyjętych do pracy,
 - b. dla osób pracujących w uczelni, zwłaszcza w jednostkach, w których pracują osoby z niepełnosprawnościami oraz osób, które w zakresie obowiązków mają bezpośredni kontakt z osobami studiującymi na uczelni;
 - c. dla władz uczelni, kadry zarządzającej w uczelni, w tym kierowników i kierowniczek jednostek uczelni, osób odpowiedzialnych za tworzenie i aktualizację procedur (aktów prawa wewnętrznego),
 - d. dla kadry odpowiedzialnej za koordynację i wdrażanie dostępności architektonicznej, cyfrowej i informacyjno-komunikacyjnej,
 - e. dla osób zaangażowanych w zamówienie publiczne i inne formy wydatkowania środków publicznych,
 - f. dla grup studenckich, których członkami lub członkiniami są osoby z niepełnosprawnościami potrzebujące intensywnego (lub niestandardowego, lub wymagającego) wsparcia oraz osób, które w zakresie swojej działalności mają bezpośredni kontakt z osobami studiującymi na uczelni;

3. W związku z wdrażaniem dostępności w kontekście szkoleń do zadań jednostki ds. dostępności należą:
- uwzględnianie kwestii ewakuacji osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób z niepełnosprawnościami, w szkoleniach z zakresu bezpieczeństwa i higieny pracy i ochrony przeciwpożarowej,
 - organizowanie dedykowanych szkoleń z zakresu ewakuacji osób ze szczególnymi potrzebami, w szczególności dla osób wyznaczonych do koordynacji ewakuacji osób ze szczególnymi potrzebami (osób z niepełnosprawnościami) oraz osób wspierających – we współpracy z jednostką odpowiedzialną za koordynowanie dostępności
 - zapewnienie szkoleń z udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej, w tym osobom ze szczególnymi potrzebami.

§ 11. Postanowienia końcowe

1. W sprawach nieuregulowanych w niniejszym zarządzeniu zastosowanie mają poniższe akty prawa krajowego:
- Konwencja o prawach osób niepełnosprawnych, sporządzona w Nowym Jorku dnia 13 grudnia 2006 r. (Dz. U. z 2012 r. poz. 1169 z późn. zm.).
 - Ustawa – Ustawa z dnia 19 lipca 2019 r. o zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 2240).
 - Ustawa o języku migowym – Ustawa z dnia 19 sierpnia 2011 r. o języku migowym i innych środkach komunikowania się (t.j. Dz. U. z 2017 r. poz. 1824 z późn. zm.).
 - Ustawa o dostępności cyfrowej – Ustawa z dnia 4 kwietnia 2019 r. o dostępności cyfrowej stron internetowych i aplikacji mobilnych podmiotów publicznych (Dz. U. poz. 848 z późn. zm.).
 - Ustawa Prawo zamówień publicznych - Ustawa z dnia 11 września 2019 r. - Prawo zamówień publicznych (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1710 z późn. zm.).

oraz wewnętrzne akty prawa Uczelni.

2. Niniejsze zarządzenie wchodzi w życie z dniem jego publikacji.

REKTOR

mgr Irena Czyżewska